

ápr. 30-án. Shakespeare szövegét Willner A. M. összevonta 3 felvonásba, az eredetinek első három felvonását egy felvonássá és az első felvonás mintegy előjátéka csupán a második felvonásnak, amely vígopera gyanánt jelentkezik. — Leontes (Slezák), Hermione (Mildenburg Anna), Politenes (Demuth), Perdita (Kurz Zelma), Florizel (Schrödter), Valentin, pásztor (Mayr) stb. Karnagy Walter Bruno volt. — Magyarra Dóczy Lajos fordította a szöveget; énekelték: Leontes — Anthes György; Hermione — Vasquezné Italia; Mamilius — Palásti I.; Perdita — Sándor Erzsi; Polixenes — Takáts Mihály; Florizel — Arányi Dezső; Camillo — Szemere Árpád; Antigonus — Erdős Richárd; Pauline — Berts Mimi; Cleomenes — Mihályi Ferenc; Dion — Pichler Elemér; Valentin — Hegedűs Ferenc; Házaló — Ney Bernát; Leontes — Várent Vilma; Öreg pásztor — Venczell Béla; Egy nemes — Kertész Ödön; Egy nemes — Várady Sándor; Egy férfi — Kárpát Rezső; Egy ifjú — Déri Jenő; Az idő — Payer Margit. (A nagyszabású darabról értékes tanulmányt írt: Rakodczay Pál, a „Színészek Lapja” 1898 máj. 31. (15.) számába.)

„Tell Vilmos”, Schiller remek drámája, a Nemzeti Színházban 1848 nov. 25-én került bemutatásra. — A nagyhatalmú, minden ízében szép mű operára ihlette a száz évvel ezelőtt leghíresebb zeneszerzőt és legkedveltebb operakomponistát, Rossini Joachimot; szakított addigi irányával: zenéje sokkal drámaibb, mint előbbi nagyszámú műveié; érezte is, hogy különben már nem írhat, s többé nem akart alkotni az operaszínpad számára. Műve a legnagyobb diadalt aratta minden nagy színpadon s gyorsan elterjedt: Jouy és Bis francia szövegére komponálta; a párizsi nagy opera (akkor Académie royale de musique volt a neve) 1829 aug. 3-án mutatta be; a bécsi opera már 1830 aug. 2-án színre hozta. A párizsi nagy opera 1884 okt. 11-én 700-adszor adta elő. — 1929-ben nagy fénnel ülte meg a bemutató centennáriumát. Hozzánk elég későn került: a Nemzeti Színház Nádaskay La-

jos szövegfordításában, 1856 máj. 9-én adta először; szereposztása ez volt: Gessler — Vangel; Mathild — Kaiser Ernstné; Tell V. — Füredi Mihály; Hedvig — Ellingerné; Gemmy — Táborosky Gabriella; Valter — Benza Károly; Melchthal — Udvarhelyi Miklós; Arnold — Ellinger József; Rudolf — Bratka József; Leuthold — Stoll Péter; halász — Bognár Ignác. — A m. kir. Operaház már alig két héttel a megnyitása után iktatta műsorába T.-t: 1884 okt. 2-án. Szereposztása ez volt: Gessler — Tallián János; húga Mathild — Maleczkyné Ellinger Jozefa; Tell — Bignio Lajos; neje Hedvig — Saxlehner Emma; fiúk Gemmy — Kordin Mariska; Walter — Kőszeghy Károly; Melchthal — Maleczky Vilmos; fia Arnold — Hájós Zsigmond; Rudolf, zsoldos — Dalnoki Béni; Leuthold, őr — Fektér Ferenc; halász — Pauli Richárd. — Utoljára 1907 ápr. 22-én adták.

Tellerné Ludvig Borbála, német színésznő volt, Szentpétery hódította őt a magyarokhoz. 1812-ben már tagja volt a pesti magyar színésztársaságnak. Leginkább idős szerepeket játszott. Kevés feljegyezni valót hagyott ránk ő róla az egykori referáda. 1819-ben Komáromban szerepelt, majd 1822-ben Pesten Kilenyinnél működik, Dell-né név alatt. 1830-ban Miskolcon találjuk. Utolsó föllépése ugyanez év aug. 5-én volt, Sátoraljaújhelyen.

Telmányi Emil, világhírű hegedűművészünk karnaggyá is kiképezte magát. 1927-ben a m. kir. Operaházban betanította a rég pihentetett „Don Juan”-t, de ennek előadása a címszerepre kijelölt Szemere Árpád megbetegedése miatt elmaradt, helyette T. „Troubadour”-t dirigálta, márc. 31-én.

Tély Róza, operaénekesnő, szoprán, a pesti énekiskola növendéke volt; 1846 nyarán a budai Horváth-színkörben működött. A Nemzeti Színházban 1847 márc. 1-én mint Adina (Bájital) kísérletezett; a „Honderű” kritikája: (1847. 202. old.) „Igen kedves színpadi alak; hangja a középfokon különös kedves-